

POGREŠNI RAČUNI.

Što se више приближује рок saziva Народне Skupštine, protivnici Radikalne Stranke postaju sve to nervoznijim i uznemireniji. Novine su prepune „originalnih“, „posebnih“ vijesti sa „najkompetentnijeg mjesta“ iz Beograda o nekim pregovorima za koalicionu vladu, upuštaju se u razne komentare što će biti sa Radićem, koliko glasova ima vlada g. Pašića, a koliko revizionista. Po nekoliko puta se preživlju stare kombinacije i pretpostavke o obrazovanju nove vlade. Svak čeka što će g. Pašić i radikali. A g. Pašić po svom starom običaju mirno čeka razvoj događaja i obavlja mudro državne poslove. On zna dobro, da je vrijeme njegov najbolji saveznik i da radikali mogu čekati.

Narodna Skupština danas broji 312 izabranih narodnih poslanika, bez Radićevaca 243. Ako Radićevci ne dogju u Narodnu Skupštinu, kao što za to govore mnogi znaci, iako su njihovi delegati bili u Beogradu i pokušali da dogju u doticaj sa radikalima; onda Skupština broji 143 poslanika. Od toga broja imadu radikali sa muslimanskim poslanicima iz južne Srbije, koji su se definitivno priključili radikalima, 122 glasa. Prema tome sami radikali imaju većinu u Skupštini. Ali ovome broju od 122 glasa treba nadodati još i 8 Nijemaca, čiji su delegati izjavili u Beogradu, da će pomagati vladu u radu, i srpske stranke, 1 Rumunji, pa eventualno i 2 Crnogorci i 2 Bunjevci. Na taj se način ovaj broj penje na 134 od 243, naravno ako Radić ne dogle. Naprama onih 134 glasova, koji su uz vladu g. Pašića ostaju još dva krila demokrata 52, (Pribičević 27, neutralaca 6 i 19 Davidovičevaca), 22 klerikalca Korošćevih, 18 muslimana iz Bosne, 8—9 zemljoradnika (jer im se 1—2 kolebaju, a i hoće da se priključe radikalima); 2 socijaliste, Drinković i još po koji divljak. Ova družina tako je šarena, tako heterogena da ne dolazi ni u kakav obzir ni u kombinaciju, osim demokrata. O kakvoj većini „revizionista“ nema ni govora, a da i ne spominjemo, da su nužne tri petine za reviziju Ustava, koje sačinjavaju oko 196 poslanika. Za reviziju Ustava danas su samo Radić, Korošćec, Spaho i ono nekoliko mizernih „zemljoradnika“. Našla se braća mlata A ni svi skupa ne broje niti natpolovičnu većinu Narodne Skupštine sve kad bi i Davidović imao smjelosti, da se javno prizna kao revizionista. Pa još su revizionisti daleko od 196 glasova koja su potrebna za izmjenu Ustava.

U slučaju da Radić dogie 16. ov. mj. u Beograd i u Skupštinu, da — kao što on reče nedavno — „srusi vladu u Beogradu“, pomoć samog Pribičevića (27 njegovih pristaša) dovoljna je da vladi osigura većinu u Skupštini, čak i onda ako bi svi ostali demokrati glasali zajedno sa Radićem i drugovima, što je više nego isključeno.

I bez prethodnog kompromisa radikala sa demokratima upošte ili grupom Pribičevića napose, Pribičević će biti u obrani Vidovdanskog Ustava zajedno sa radikalima. Ovo je neumitna logika događaja od 1. decembra 1918. pa do danas. U ovo danas ne sumnja nijedan misaon čovjek. U tom bi se slučaju morale prilike u demokratskoj stranci rascištiti i Ljuba Davidović ne bi više mogao sjediti na dvije stolice.

Iz ovih naših promatranja i brojeva jasno se vidi, da radikalna stranka i njen mudri vojga

g. Pašić, može mirne duše i hladnokrvno da sačekava otvorenje Narodne Skupštine u ponedjeljak, kao i razvoj događaja, poslije formalne ostavke vlade, koja po parlamentarnom redu ima da uslijedi s ovim u vezi.

Držanje Radićevaca.

Prema pisanju zagrebačke štampe, situacija sada stoji u znaku sporazuma. Čini se, da su Radićevci u većini skloni, da uzmu za svoj pravac: sporazum i aktivno učešće u politici države, jer su se i oni uvjerali, da je dosadašnje njihovo držanje njima samima najviše škodilo. Polazak federalističkog bloka u Beograd, izgleda, da je gotova stvar. Korošćec i Spaho sa svojim poslanicima idu već u nedjelu 15. o. mj. kompaktno u Beograd, pa je vjerovatno da će i Radićevci poći. Ali ipak se govori u upućenim krugovima, da Radić sam neće odmah poći, već da će još neko vrijeme ostati u Zagrebu i odatle davati upute svojim poslanicima. Korošćec i Spaho vrše jak uticaj na Radića, da pogje u Beograd, jer da će njihovo kompaktno sudjelovanje kod konstituiranja parlamentarnog časnštva biti od velike važnosti, jer bi blok mogao dobiti podpredsjedništvo Skupštine, kao da bi i jači efekat imao eventualni kasniji njegov izlazak iz Skupštine, nego sadanji nedolazak. Vijesti o nekom sporazumu sa radikalima su preuranjene. Na držanje Radića treba gledati sa skepsom. Radikali su voljni da se sporazumiju sa Radićem, ali Radić još oklijeva i nadalje stoji u vezama sa demokratskim ljevičarima.

Skupštini Radićevaca, koja će se održati 15. ov. mj. u Zagrebu, pripisuje se velika važnost. Taj dan Radićevci donijeće definitivnu odluku o svom držanju, kao i o polasku u Beograd. Od te njihove odluke ovisi kako će se rascištiti današnja politička situacija.

Сазонов о Србима.

Наши познати научаек др. А. Белић илацио је интересантн разговор од год. 1915. са руским министром спољних послова Сазоновом, који му је послје угвора с Италијом да ступи у рат казао ово:

„Нећете ми замерити, господе, рекао је он, што сам пре свега Рус и што су ми најближи интереси Русије; али вас уверавам да сам одмах после тога Србин и да су ми најближи интереси српскога народа. Поред онога што је тај народ заслужио да добије од савезника, код мене има још један „плус“ за њега, још нешто што ћу ја учинити преко тога, а што ми према њему диктују моје дубоке и искрене симпатије.

Срби који су показали јунаштво којему се дивн цео свет немају разлога да буду пемисти. Ствари за њих не постоје нимало неповољно. Србијине ће заслуге бити стотруко награђене. После рата она ће бити неколико пута већа него што је данас.

Ето, зар је икад ико сумњао да су Босна и Херцеговина српске земље; за то се рат не може свршити, а да оне не образују целину са Србијом. Црна Гора је одавно била једно с њом; зато ће се и она, када се сврши рат, са Србијом ујединити у нераздвојну целину. Србија је тражила излаз на море; е па добиће га у широкој прауи на Јадранском Мору

у Далмацији са старим Сплитом! Србија ће се тако моћи срећно и задовољно развијати“.

Када му је примећено да тога задовољства и те среће неможе бити ни са државне ни са националне тачке гледишта, докле се остали део нашег народа буде находио под туђином и докле се год мисли да се други део нашег народа одузме од једног туђина и преда другима, Сазонов је наставио:

„Истина је да има Срба и по другим покрајинама, али они у њима неће прогнати до крајњег ослобођења. Идеали ниједног народа нису остварени одједном, па немогу бити ни српски. Биће још ратова и прилика да се доврши ослобођење српског народа.

О Хрватима и Словенцима не могу вам ништа рећи. Они се туку против нас и ја вам изјављујем: када би било потребно да се руски народ бори под оружјем само пола дана, па да се Словенци ослободе ја не бих пристао на то“.

Nakon dolaska Radićevaca u Beograd.

Sva se štampa bavi, bez razlike stranaka, putem Radićevih delegata u Beograd i njihovim razgovorima sa predstavnicima radikalne stranke. Neke su novine tako daleko pošle, da su javljale, kako je »sporazum već gotova stvar i slično. Naravno, da se o kakvu sporazumu još ne može govoriti i da je ta stvar preuranjena. Da dogle do sporazuma između Radićevaca i radikala treba jedan dulji rok za razgovore i za proučavanje, nego što je to časoviti sastanak. »Obzor« koji je u neku ruku glasilo Radićevaca o tom putu piše među ostalim:

»Nama se čini, da se u opće ne radi ovaj čas na sporazumu, na riješavanju našeg državnog, narodnog i socijalnog problema, nego da se više radi o jednom parlamentarnom arrangementu, da se izagje ovaj čas iz jedne kritične situacije. Moguće i nije psihološki podesan čas za temeljito riješavanje svih naših problema, odmah nakon izbora, gotovo u jeku meglusobne borbe, kad se još u javnosti ozbiljno raspravlja o neozbiljnoj amputaciji, diktaturi, oružanom ustanku itd.

Nema sumnje, da bi i Radić i Spaho i Korošćec najvolli, da mogu odmah postići u svim pitanjima konačni sporazum i to sa svim srpskim strankama, no ako se ne varamo, ne će ni Radić, ni Korošćec, ni Spaho, insistirati na tome, da bude odmah: sve ili ništa, — nego će se uz stanovite uvjete pristati na jedan prelazni režim, koji ne obvezuje i kojim se ne napušta ništa, ali koji omogućuje stvaranje druge atmosfere, koji vraća vjeru naroda u vladu i državu i koji mu pruža mogućnost života“.

Program rada N. Skupštine.

Radikalna stranka stoji na stanovitu da treba na svaki način omogućiti rad Skupštine, jer Skupština ima da donese veoma važne zakone za zemlju i narod. Kao prvu tačku dnevnoga reda uzete nova Skupština u pretres zakon o činovnicima. Današnja vlada, shvatajući položaj činovnika riješila je, da se što prije prigle definitivnom uređenju toga važnoga pitanja. Iza toga doći će odmah na red: pitanje o zemljoradničkom zakonodavstvu, invalidima, ustrojstvu vojske, budžetu, novi zakon o neposrednom porezu, a uza sve to primjena Ustava, a odma iza toga opštinski i samoupravni izbori.

Radikalски izaslanici u Zagrebu.

U četvrtak su prispjeli u Zagreb izaslanici radikalne stranke dr. Marko Gjuričić i dr. Vojslav Jajić, a isti su dan stigli i muslimanski delegati iz Sarajeva i dr. Korošec sa svojim delegatima. Revizionistički blok održao je odmah sjednicu, na kojoj je raspravljana politička situacija, koja je nastala iza puta Radićevih delegata u Beograd. Ispitano je zatim raspoloženje pojedine od ove tri grupe, a onda su se svi sastali sa delegatima radikalne stranke. Konferencije su bile prije i poslije podne, te zagrebačke novine pišu, da su izmeggju prestavnika bloka i delegata radikalne stranke povedeni razgovori o svim aktualnim pitanjima sadašnje političke situacije kao i o pitanjima srpsko-hrvatskoga spora. U razgovoru dotaknute su sve teškoće, kao i svi moguću putevi, kojima bi se moglo doći do sporazuma i unutaršnjeg uređenja i države. Raspoloženje kod tih razgovora bilo je na obje strane povoljno.

Kao početak sporazuma blok je istakao povratka na jednu ishodnu tačku, a onda bi se etapnim sporazumijevanjem išlo dalje dotle, dok se ne bi došlo do potpunoga sporazumnog i jedinstvenog života Srba, Hrvata i Slovenaca u ovoj državi i potpunog ostvarenja njihovih narodnih težnja.

Dr. Janjić i dr. Gjuričić došli su u Zagreb kao delegati radikalne partije, a ne u ime vlade, da uzvrte posjet, koji su učinili Radićevi delegati u Beograd. Jednako kao što su došli Radićevi delegati u Beograd, da se informišu o mogućnosti sporazuma i saradnje u Skupštini, tako su i oni došli u Zagreb, da se razgovore sa Radićem, da vide što hoće i da čuju njegove uslove za sporazum.

Ovi su razgovori nastavljeni i jučer u petak, a na večer su se radikalni delegati povratili u Beograd, gdje će danas na plenarnoj sjednici podnijeti izvještaj o svojim razgovorima u Zagrebu. Ovim se razgovorima ne ide da se stvori nikakva definitivna odluka, nego samo da se informira i izmijene misli i ideologije s jedne i s druge strane. Radikalni delegati došli su u Zagreb, na izričitu molbu Radićevih delegata u Beogradu, koji su tražili da neko od radikala dogđe u Zagreb i da tamo razgovaraju, jer da oni nemaju instrukcija i da ne mogu ništa konkretnoga iznijeti, već da će u Zagrebu dobiti autentične izjave i podatke. Uza sve poteškoće sporazumijevanja sa Radićem, radikalni su pokušali da se s njim sporazume, ali naravno ne uz žrtve narodne i državne cjeline i na račun Vidovanskog Ustava.

Ko da im vjeruje?

Dok Radićevci idu u Beograd i traže način da se sporazumiju sa radikalima, dotle sam Radić piše u svom „Slobodnom Domu“ ovo: „Ako Pašić i radikalni misle, da su od Srba i od Šumadije dobili ovlast za krv i za pokolj, kako to Pašić daje danomice pisati u beogradskom „Balkanu“ i beogradskom „Preporodu“, — mi ćemo Hrvati svaku surovu silu suzbiti snagom svoga duha, neodoljivom snagom svoje seljačke, svoje republikanske i svoje čovječanske politike.

Neka se beogradski sabljaši i batinaši samo rugaju i sprdaju našoj mirotvornosti i našoj čovječnosti. Presjest će im doskora njihov porugljivi smijeh, jer će sad u naše mirotvorno republikansko kolo javno i otvoreno stupiti i šumadinski i macedonski i crnogorski seljak. Srpski će seljak stati rame uz rame uz hrvatskoga i uz slovenskoga seljaka.

I eto — ovo će se proglasiti na velikoj skupštini u Zagrebu, da sav hrvatski narod vidi i zna, da usprkos krvavom izazovu silovite i pokvarene srpske radikalije mi Hrvati ostajemo

i nadalje za sporazum sa Srbijom uopće, a s plemenitom i patničkom Šumadijom napose!

Zatim govori Radić o saradnji sa Davidovićem, ako se riješi Pribičevića, pak onda završava svoj članak:

„Samo radiše mogu biti poštene, samo mučenici pravedni. Naša seljačka republika ima biti tip ili uzor države rada i pravednosti. Zato ćemo na taj veliki posao dnc 15. travnja pozvati svu Srbiju, Macedoniju i Crnu Goru, Banat, Bačku i Baranju. Slovenije, Dalmatinske Hrvatske, Bosne i Hercegovine hvala Bogu ne trebamo više zvati. One su tu s pet milijuna duša, sa 700 tisuća izbornika i s više od stotine narodnih zastupnika“.

Pisanje beogradske štampe.

I beogradska štampa opširno se bavi posljednjim razgovorima izmeggju Radićevaca i radikala. Ali te razgovore beogradska štampa posve drukčije prosugnjuje nego zagrebačka. Tako »Tribuna« piše:

»Smjer g. Radića savršeno je providan. Izašiljanjem svojih predstavnika, koji bi trebali tobože da povedu nekakove pregovore s vladom, trebalo bi se da se markira, kako je ta seperatistička stranka sklona na pregovore sa Beogradom. Ali ona u isto vrijeme postavlja uslove, za koje se pouzdano može pretpostaviti, da se ne će usvojiti. Zajtjevu, da g. Pribičević sa svojom grupom ne može ući u kabinet treba da predstavlja opravdani razlog, zbog kojeg Radićeva stranka nije mogla postići sporazum sa Beogradom, drugim riječima, ona bi trebala da pred svojim pristasašama ima opravdanog razloga, zbog kojih bi mogla tvrditi, da Beograd i ovog puta nije htio primiti ponudu za jedan spasonosni sporazum izmeggju Srba i Hrvata“.

Reakcija u Njemačkoj.

Hakenkreuzleri u Njemačkoj nastoje oko toga, kako bi političku situaciju zamrsili još više nego jest. Radi toga su ovih dana izazvali u Bavarskoj velike nemire, te navaljivali na Židove, a ponegdje i na republikance. Njihov vođa Ludecke izjavio je, da će se doskora provesti opći ustanak protiv pruskob socijalističkih vođa u Bavarskoj. Nemiri i napadaji na demokrate i republikance ponovili su se i u Regensburgu. Radi toga je vlada zabranila za nedjelju sve agitacione skupštine narodnih socijalista. Takogjer je zabranjeno i izlaženje lista »Die Rothe Fahne« za dva mjeseca, radi napadaja na vladu i članove vlade.

Izborna reforma u Italiji.

Fašistički odbor izražuje naizrt za novi izborni red, na temelju majoritnog sistema i većih izbornih okruga, prema kojemu će listina, koja dobije najveći broj glasova, biti izabrana u cjelosti, a preostala mjesta biće proporcionalno razdijeleena među ostale listine. Fašistički odbor drži, da samo taj sistem potpuno odgvara sadašnjem političkom raspoloženju, te zaajmčuje formiranje vlade sa zdravom većinom i kontinuitetom onog političkog smjera, koji će biti posvećen općim glasovašem.

Ne treba naglašavati da taj majoritetni sistem zaajmčuje pobjedu fašistima, dok će opozicija biti prisiljena da igra ulogu nemogućih gledalaca. Taj sistem je uperen i protiv našeg življa u Istri, gdje Talijani novim izbornim redom i novim određivašim izbornih okruga, kane Slavecima onemogućiti svaku parlamentarnu borbu.

— Kako javljaju iz Kraljova (Srbija) tako se desio rijedak slučaj, da je kravu otelila petero teladi, dvoje muško i troje žensko.

Englesko-Ruska napetost.

»Daily Mail« javlja, da je sovjetska vlada poslala drugu notu na vogju britanske misije u Moskvi. U noti se odgovara na britanski protest protiv progona crkve sa strane sovjetskih vlasti. Ova je nota, kao i ona prva, nedostojna, te se saopćuje, da odnos izmeggju ove obe vlade nije poboljšani niti stacionarni. Misli se, da će se u Londonu raspraviti iscrpivo, da li će se u Moskvi zadržati ili povući britanska misija, kao i sovjetska trgovačka delegacija u Londonu.

Italija za ratnu mornaricu.

Talijanska je vlada odobrila ministru ratne mornarice kredit od 200 miliona lira za gradnju 2 krstaša, 4 razaraca i 4 podmornice. Do konca 1924. ovo bi brodovlje imalo biti gotovo. Gradnja će biti povjerena raznim brodogradilištima u tirenskom i jadranskom moru. Jedan će krstaš biti građen u Livornu, a drugi u Trstu, a od razaraca jedan u Tržižu (Monfalcone), dva u Napulju i jedan u Genovi. Dvije podmornice biće građene u Mlecima, a dvije u Speciji.

Naši dopisi.

Vrsi (kod Nina) 1. aprila.

(Našu jadu). Bivšeg glavaru Josu Vukića reč. Kuse, pozna svako na daleko i široko, ali ne po dobro, već po rđavu. Za vrijeme okupacije on je bio član zadarskih fašista i s njima naniio mnogu gorcu suzu našem narodu sa nekoliko svojih prijatelja. I ricinusc je mnogi naš čovjek popio na njegovih ruku.

Pri dolasku naše oslobodilacke vojske poslužio se je Josu Vukić neobичnim lukavstvom. Oko 8 sati na večer razbio je sam u svom stanu prozore i stao vikati: „Braho, u pomoć, jer pogiboh“. Kad su mu jandari došli u pomoć, naravno da nije bilo nikoga u blizini. On je to učinio iz prozirne namjere. Istraga se o tom vodila nekoliko dana, a vodio ju je jand. narednik, koji id često bio na gozbi kod Vukića. I sad je Vukić opet ukhvatio u svoje šake narednika, kao prije karabinijere i stao klevetati naše poštene seljane. I to mu je uspjelo: naš narednik, koji i danas plache za pokojom Austrijom, koji ne može da vidi na svojoj glavi šajkacu, postao je najbolji prijatelj Josu Vukića. I aa ovaj nepuni mjesec, što je ovaj narednik kod nas, on je napravio toliko štete, da se ne da opisati. Sa seljacima gadno postupa, a što mu god tuđega zapne za oko, ide na onosi.

Radi ugleda države i u interesu javnoga reda i poretka, jand. vlast bi morala povesti istragu protiv ovog g. narednika.

Vrsani.

Pag, 10. aprila 1923.

(Naš odgovor nepoznatom). Sve dok se tobožnji dobroćinac paški bude krič pod kretnskom maskom »Stražara s Jadrana« i »Pučarina« i dok bude u »Narodnoj Straži« sipao blato svoje jezuitske učnosti i katoličko-hrvatsko-pučkaških kleveta i laži svoga bolesnoga mozga na narodnu radikalnu stranku u Pagu, dotle se ona nimalo ne će bazirati na žablje kreketanje svoje besposlenoga analfabeta držeći se narodne: «Što magare reve...» A netom taj neodgovorni urlikavac potpiše svoje plemenito ime, poslužiti ćemo ga suštom istinom. Inače za nas jest i ostaje kukavica iz busije i igračka nečasne crne — crnožute klike! Radikal.

— Iz Moskve javljaju, da su protuboljševici zauzeli Vladivostok i da se boljševičke čete povlače.

Градске вијести.

Личне вијести. У четвртак је био у Шибенику на prolasku из Сплита за Београд др. А. Штамбук, novoizabrani poslanik radikalne странке за splitski srez. Večeras putuje за Београд и др. Урош Desnica, да присуствује otvoru Skupštine.

Nj. Prosvještenstvo episkop Danilo otpu-putovao је у четвртак željeznicom у Split, gdje će се zadržati neko vrijeme, а onda ide у Dubrovnik.

Naša pošta. Nekoliko puta bilo је tužaba у našem listu на нашу poštu, па nikad nikakve koristi. Ali ipak не možemo sve gledati mirnim okom. Trgovci, привредници па и приватне osobe već су се više puta tužili, što naša pošta tek iza devet sati počima да radi. I ako svi parobrodi из Bakra dolaze oko sedam sati у jutro, то ipak не на našoj pošti počne razregijavati pošta tek iza devet sati, а adresanti dobivaju и najžurnija pisma između 11 и 12 sati, а češće се desi и poslije podne. Od kolike је ovo štete svak razumije samo не razumije uprava pošta.

Trbušni tifus. Čujemo да се у gradu pojavio jedan slučaja trbušnoga tifusa.

Strojarска I električarsка škola ratne mornarice otvorila је konkurs за prijem pitomaca у ovu školu у Gjenoviću у Boci Kotorској. Škola će у junu o. g. primiti за pitomec do 110 mladića из grаđanstva и kadra. Oni će biti uvršteni у dvije paralelne klase, jedna за 12, а druga за 18 mjeseci trajanja. Uvrštenje sposobnih kandidata у jedan или други tečaj izvrsiće се по uspjehu prijemnog ispita. Konkurs traje до 30. aprila.

Čišćenje ulica. Kod нас је uveden čudan običaj. Ulice се metu у najnezgodnije vrijeme, а uz то се prije nikad не polijevaju, па smellari dignu takovu prašinu у ulicama да за nekoliko časa kroza njih nije moguće proći и да sve kuće moraju zatvoriti prozore. Osim toga kod нас су ljudi komodni и počmu ulice mesti тек oko osam sati у jutro I oko jedan по podne, baš kad је на ulici najviše svijeta, osobito gjaka svih škola. Zar се не bi и kod нас mogli uvesti zgodniji satovi за pometanje ulica и zar се не bi moglo polijevati prije nego се počne mesti?

Kredit за uzdržavanje bolnica. Ministarstvo financija odobrilo је kredit од 8,250.000 dinara за uzdržavanje bolnica у cijeloj kraljevini. Ovaj kredit ima се poglavito upotrijebiti за nabavu posteljine, materijala, kupovinu medicamena, lijekova, seruma и drugih stvari potrebnih jednoj modernо urejenoj bolnici.

Šibenik у filmu. У ponedjeljak, utorak и srijedu prikazivati će се у Kino Tesla vanredno uspjesi film Šibenika и slapova Krke.

Carlnjenje robe у trećoj zoni. Carinski savjet donio је odluku, koju је одобrio minist. finansija glede carinjenja zatečene robe: 1. Da се sva roba stranoga porekla, koja се на evakuisanim teritorijama Sušaka и III. zone zateče preko normalnih залиha у magacinima и drugim stovarištima, podvrgne naplati uvoznih carinskih dažbina у smislu već postojećih naređenja. 2. Da се vlasnici iste robe pozovu да на svoju robu, koju žele zadržati radi potrošnje у našoj kraljevini, plate sve uvozne carinske dažbine, kojima та roba podleži. 3. Da се за monopolске predmete, kojih ima megju zatečenom robom у većim količinama, zatraži potrebna odluka у tom pogledu. 4. Da се с ovom odlukom upozna и Generalna direkcija posrednih poreza, kako bi mogla eventualne primjedbe činiti. 5. Da се за ocarinjenje sve propisane robe stavi vlasnicima rok од tri mjeseca од dana popisa, у коме roku imaju ocariniti robu или је vratiti у inostranstvo. 6. Da се poslije toga roka sva popisana roba mora prenijeti у carinske magazine, од koga časa ima се tretirati kao carinska roba.

Brzоjavne i telefonske vijesti

(Posebni izoještaji „Dalmatinskog Radikala“).

Краљевски пар у Далмацији.

БЕОГРАД, 14. Незино Величанство Краљица Марија у понедељак путује из Београда у Дубровник. У Њезиној пратњи налазе се две дворске даме, генерал Хаџић и историчар Ђорђевић. У Винковцима ће се наша Краљица састати са Краљицом мајком, одакле ће заједнички настанити пут за Дубровник. Вријеме боранка још није одређено.

Његово Величанство Краљ има накнадно да отпутује у Дубровник и да затим обиђе познатије крајеве нашега приморја.

Преговори у Загребу.

ЗАГРЕБ, 14. Јучер прије подне настављени су преговори између федералистичког блока и радикалских изасланика. Преговори су завршени у 5 сати послје подне. Изадан је службени комуникеј.

Радић је изјавио новинарима, да ће се преговори наставити са другим делегатима, који ће имати пуно овлашћење. Радић изјавије, да свакако жели да дође до споразума. У комуникеју се вели, да су вођени преговори између изасланика радикалне странке и федералистичког блока. Преговори су донијели потпуну ијмену мишљена, па је закључено, да се састану представници обију група, који ће тада имати пуно помоћи.

Загребачке фантазије.

БЕОГРАД, 14. Поводом разговора између радикала и Радићеваца из Загреба, почеле су да се шире фантастичне вијести, како се „споразум између блока и радикала састоји у томе, да Радић уопште не дође у Београд, те својом апстиницијом омогући хомогену радикалску владу. Блок би за то добио beneficije у Хрватској, Босни и Далмацији, у форми судјеловања у тим покрајинама“. Да та фантазија буде још сензационалнија говори се и о некој своти ништа мањој већ од 50 милиона динара. Наравно да су ове вијести само плод маште необзирљивих људи.

Политичка ситуација у Београду.

БЕОГРАД, 14. Др. Јанјић и Гјурић повратили су се у Београд. Данас се састао главни одбор радикалског клуба, у ком су делегати referisали о свом путу у Загреб и преговорима са ревизионистичким блоком. Делегати су донјели конкретне изјаве Радића.

Др. Marković, изјавио је једном новинару на упит, да ли ће влада дати оставку: „Не знам кад ће влада дати оставку и да ли ће је уопште davati. То је у рукама предсједника г. Пашића“.

У згради скупштине опажа се живо кретање. Посланици долазе из свих крајева. Радикали су скоро сви већ стигли, а такогђер и демократи. Земљорадници долазе данас, а сутра Нјемци. За сутра се очекује и Korošec и Spaho са својим посланицима. У свим круговима показује се велики интерес за данашњу сједницу главног одбора радикалне странке, као и за сутрашњу HRSS.

Радикали су мишљенија да се споразум са Радићевцима може постићи само на temelju Ви-

dovanskog Ustava, jer су radikali vodili izbore са паролом за Ustav, а onda би се postepeno izvršivao minimum njihovih zahtjeva.

Izmjena činovničkog aparata.

ЗАГРЕБ, 14. Оvdje се govori, да су Радићевци pristali да се до daljnega не dira у reviziju Ustava. HRSS delegiraće у владу Zajedničare, dok će се она сама držati rezervirano и podupirati владу. Najprije да би се imao izmijeniti činovnički aparat у Hrvatskoј и Sloveniji. Promijenile би се и neke одреbe, koje се не kose са Ustavom, а imaju cilj да се poboljšaju ekonomske prilike у Hrvatskoј.

Odgoda likvidacije pokr. uprava.

Београд, 14. Pitanje likvidacije pokrajinskih uprava odgođiće се još за neko vrijeme. Kao glavni uzrok ovoj odgodi jest то, što još nije provedeno izjednačenje zakona, nego у svakoj našoj pokrajini ваže još други zakoni.

Veliki vojni maneври kod Pančeva.

БЕОГРАД, 14. Kod Pančeva će се до skora održati велики vojnički maneври. Onamo polazi 16 generala. Maneври су vojnoга karaktera и ako се у političkim кругovima pojavilo negodovanje да ovakvi maneври imaju sasvim drugu svrhu.

Proces protiv atentatora на dra. Rašina.

PRAG, 14. Оvdje је започео proces protiv sukrivaca atentata на ministra financija dra. Rašina. Optužena су 4 muškarca и jedna žena. Usprkos protesta obrane, proces се у интересу države vodi tajno.

Zakon о zaštiti države у Česloslovačkoј.

PRAG, 14. Nacionalno-demokratski list „Bratislavské Novine“ donosi, да će се у интересу sigurnosti države radi veleizjave uapsiti 7 hiljada ljudi. Komunističko „Rude Pravo“ на то odgovara, да су ии urednici toga lista šenuli pameću, ии да nacionalni demokrati žele opravdati tim zakон о zaštiti države.

Topovi за Madžarsku.

БЕЧ, 14. „Die Stunde“ javlja, да су на sjevernom kolodvoru zaplijenjena dva vagona, у kojima су били topovi за Madžarsku. Јedan takav vagon već је послат у Madžarsku. Topovi су dopremljeni из Tirola.

Komunisti у Bugarskoј.

СОФИЈА, 14. Stambolјijski у svom експоzeју изјавио је о komunističком pokretу у Bugarskoј да влада sprema zakonski predlog по kojemu će сви komunisti у mјestima gdje ih има više од 3, бити lišeni imanja и upućени у posebne опćине, koje će се urediti potpuno по komunističkim principima то jest, да сви једнако rade, а dobit да dijele на једнаке дијелове.

BURZE.

БЕОГРАД, 14. Dolari 96, fr. franci 6'42, tal. lire 4'85.

ЗÜRICH, 14. Deviza Београд neprestano расте. Данас на burzi Београд notira 5'60.

Неврјеме. Од јучер дува јаки југ. На moru догодило се је više несрећа. Nekoliko је лагја вјетар изврнуо, а govori се, да је било и ljudskih žrtava. Parobrod Tellur из Amsterdama, koji је htio jutros otplovati, nije mogao radi nevremena. Poslije podne га је вјетар zanio, те је morao zvati у pomoć.

Polakāice на parobrodima за II. Zagrebački sajam. Dubrovačka parobrodarsка plovidba dozvolila је posjetiocima zagrebačkog velikog sajma, koji се obdržaje од 22. aprila до 1. maja o. g. popust на svojim parobrodima

и то на način да plate niži razred за виши, Pravo popusta, stiće се на temelju legitimacije Zagrebačkog Zbora koja се može dobiti уз cijenu од Din. 40— kod Hrv. eskomptne banke у Dubrovniku. Prve pičke dalmat. banke и Zadrubne gospodarske banke у Splitu те Zadrubne gospodarske banke у Šibeniku. Ista legitimacija daje pravo на 50 postotni popust за vožnju на željeznici и slobodan ulaz у sve prostorije gdje се obdržaje велиki sajam. Kako је već javljeno, popust је dozvolila и Jadranska parobrodarsка plovidba.

PALMA

каучук рете
и потплате

Предности!

Jeftinije
i
znatno
trajnije
nego od kože!
Zaštita
protiv vlage
i zime!

BANCA DALMATA DI SCONTO D. D.

PODRUŽNICA ŠIBENIK

Prima uloške na knjižice i na tekući račun. - Eskomptira mjenice. - Obavlja sve burzovne naloge te isplate na sva tuzemna mjesta. - Izdaje čekove i kreditna pisma. - Financira trgovačka, obrtna i industrijalna poduzeća. - Obavlja sve štedioničke i bankovne poslove najkulantnije.

Brzojavni naslov: DALMASCONTO.

21

VULKANIZACIJA u KRANJU

ZASTUPSTVO ZA DALMACIJU u ŠIBENIKU

Stalno na skladištu:

- pune gume po dimenziji.
a) nove auto-pneumatike i unutrašnje gume sviju dimenzija svjetske tvrtke Metzeler;
b) potpuno reparirane auto-pneumatike i unutrašnje gume.

Reparatura:

popravljanje sviju vrsta auto-spo-ljašnjih i unutrašnjih guma.
Specialiteta: izradak novih protektora i to glatkih, dezini-ranih i okovanih.

KOMPLETNA GARNITURA ZA BIKIKL 200 Din.

Cijene izvan konkurence!

Preporučuje se

PETAR SLJEPČEVIĆ

262 ispod Realke.

Алекса Баљковић - Скрадин - ЂЕВРСКЕ

ПОДРУЖНИЦА ВЕЛКОПРОДАЈА СОЛИ

Трговина сваковрсном робом у јестиву, грађевним предметима, кожама, рукотворинама, житији, гвожђарији, стаклу, порцулану, ситпарији. - Папирница. - Све на мало и велико.

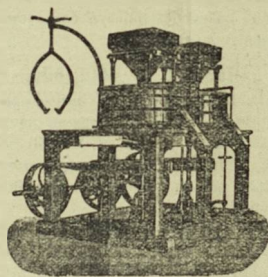
Позор путници! Гостина у Ђеврским са врућим и хладним јелом као и свака згода са великим обором. - Шталама за коње, карове, кочије, ауте. - Кревети за путнике. - У свако доба отворено са браом послугом у најнижу цијену. — Препоручујем се п. н. путницима и пријатељима за што бољи посјет.

17

Primam na izradbu novonapravke i popravke. Izragjujem svaku vrst vjenčanih prstena (tonda). Primam u promjenu staro zlato i srebro. Kupujem i plaćam staro zlato i srebro uz dnevne cijene.
Vjekoslav Grünbaum
Šibenik.

Tehnički Ured OSKAR KRAUS

TRST Via S. Nicolò 4 II.

CIJENE U DINARIMA.
Informacije i obavještenja
besplatno.

Motori za lagje i jedrenjače na benzin i naftu najbolje njem. konstrukcije. Kompletne mašine za tvornice tjestenine i ulja.

ДРОГЕРИЈА М. ПЕЦЕЉ И ДРУГ

— ШИБЕНИК —

Складиште дрога, кемикалија медицинских и техничких, тоалетних и хигијенских артикала, боја уљених и у праху, аналитичке све потребителске за мастионе, кистова и четкарске робе.
Главна складиште минералних вода. 11

БУРО ВОЈВОДИЋ - Книн

ТРГОВИНА ЗЕМАЉСКИХ ПРОИЗВОДА НА ВЕЛИКО И МАЛО

Бројав: ВОЈВОДИЋ - Книн.
8 Телефон број 3.

Модерно уређена
„Нова Штампариа“
у Шибенику
препоруча се п. н. опћинству.

Помажите „Просвјету“!

СРПСКА БАНКА Д. Д. У ЗАГРЕБУ

Основана године 1895.

ФИЛИЈАЛА У ШИБЕНИКУ (Обала).

Бројавни: СРБАНКА.

Деоничка главница К 162,000.000. Резерве преко К 55,000.000. Улошци преко К 500,000.000.

ФИЛИЈАЛЕ: ДУБРОВНИК, КНИН, НОВИ САД, (Централни Кредитни Завод, као филијала Српске Банке), СОМБОР, СПЛИТ, СУБОТИЦА, МИТРОВИЦА.

АГЕНТУРА дубровачке филијале у ГРУЖУ.
ФИЛИЈАЦИЈЕ: БЕОГРАД Подунавско трговачко и акцијонерско друштво, БОС. ШАМАЦ: СРПСКА БАНКА.

РОБНИ ОДИО: свих врста брашна, колонијала, француских боја прве врсте итд. Складиште у властитој кући. Цијеници на захтјев бадава.

Најповољније укамађује улоге на уложне књижице и на текући рачун, те обавља све банковне и берзанске послове најкулантније. — Са свима је већим мјестима Европе у директној пословној вези, а тако исто и са Сјеверном и Јужном Америком.

12